

Štvrtok 3. mája 2018

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

UZNESENIA

EURÓPSKY PARLAMENT

P8_TA(2018)0196

Výročná správa za rok 2016 o ochrane finančných záujmov EÚ – boj proti podvodom

Uznesenie Európskeho parlamentu z 3. mája 2018 o výročnej správe za rok 2016 o ochrane finančných záujmov EÚ – boj proti podvodom (2017/2216(INI))

(2020/C 41/01)

Európsky parlament,

- so zreteľom na článok 325 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),
- so zreteľom na Protokol č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii,
- so zreteľom na Protokol č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality,
- so zreteľom na svoje uznesenia o predchádzajúcich výročných správach Komisie a Európskeho úradu pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“),
- so zreteľom na správu Komisie z 20. júla 2017 s názvom Ochrana finančných záujmov Európskej únie – Boj proti podvodom – Výročná správa za rok 2016 (COM(2017)0383) a na sprievodné pracovné dokumenty útvarov Komisie (SWD(2017)0266, SWD(2017)0267, SWD(2017)0268, SWD(2017)0269 a SWD(2017)0270),
- so zreteľom na správu úradu OLAF za rok 2016 a správu o činnosti dozorného výboru úradu OLAF za rok 2016,
- so zreteľom na výročnú správu Dvora audítorov o plnení rozpočtu za rozpočtový rok 2016 spolu s odpoveďami inštitúcií ⁽¹⁾,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaníach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 ⁽²⁾, a na hodnotenie Komisie v polovici trvania z 2. októbra 2017 uvedeného nariadenia (COM(2017)0589 a SWD(2017)0332),
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva ⁽³⁾ (ďalej len „smernica o ochrane finančných záujmov“),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 322, 28.9.2017, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1.

Štvrtok 3. mája 2018

- so zreteľom na nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev ⁽⁵⁾,
 - so zreteľom na správu za rok 2015 o výpadku príjmov z DPH, ktorej vypracovanie zadala Komisia, a na oznámenie Komisie zo 7. apríla 2016 o akčnom pláne v oblasti DPH (COM(2016)0148),
 - so zreteľom na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-105/14 – Taricco a iní ⁽⁶⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. februára 2017 o úlohe oznamovateľov v ochrane finančných záujmov EÚ ⁽⁷⁾,
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu a stanovisko Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A8-0135/2018),
- A. keďže členské štáty a Komisia spoločne zodpovedajú za plnenie približne 74 % rozpočtu EÚ na rok 2016; keďže členské štáty sú zodpovedné predovšetkým za výber vlastných zdrojov, okrem iného prostredníctvom DPH a cla;
 - B. keďže riadne hospodárenie s verejnými výdavkami a ochrana finančných záujmov EÚ by mali byť kľúčovými prvkami politiky EÚ, ktorej cieľom je posilniť dôveru občanov tým, že sa zabezpečí riadne a účelné využívanie ich peňazí;
 - C. keďže dosiahnutie dobrej výkonnosti so zjednodušením procesov zahŕňa pravidelné hodnotenie vstupov, výstupov, výsledkov a vplyvov v rámci auditov výkonnosti;
 - D. keďže rozmanitosť právnych a administratívnych systémov členských štátov musí byť primerane riešená s cieľom prekonať nezrovnalosti a bojovať proti podvodom; keďže Komisia by preto mala zdvojnásobiť svoje úsilie, aby zaistila, že boj proti podvodom bude realizovaný efektívne a poskytne hmatateľnejšie a uspokojivejšie výsledky;
 - E. keďže podľa článku 325 ods. 2 ZFEÚ musia členské štáty prijať rovnaké opatrenia na zamedzenie podvodov poškodzujúcich finančné záujmy EÚ, aké prijímajú na zamedzenie podvodov poškodzujúcich ich vlastné finančné záujmy;
 - F. keďže výkyvy v počte nezrovnalostí možno dať do súvislosti s napredovaním viacročných programových cyklov (s vyššími úrovňami odhalovania na konci cyklov v dôsledku ukončenia programov), ako aj s oneskoreným predkladaním správ niektorých členských štátov, ktoré zvyknú oznamovať väčšinu nezrovnalostí z predchádzajúcich viacročných programov naraz;
 - G. keďže DPH je významným a rastúcim zdrojom príjmov pre členské štáty, ktorý v roku 2015 vyniesol takmer 1035,3 miliardy EUR a prispel k vlastným zdrojom EÚ celkovou sumou 18,3 miliardy EUR, čo predstavuje 13,9 % celkových príjmov EÚ v roku 2015;

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1.

⁽⁶⁾ Rozsudok Súdneho dvora (Veľká komora) z 8. septembra 2015, Taricco a iní, C-105/14, ECLI:EU:C:2015:555.

⁽⁷⁾ Prijaté texty, P8_TA(2017)0022.

Štvrtok 3. mája 2018

- H. keďže systémy DPH, najmä tie, ktoré sa uplatňujú na cezhraničné transakcie, sú náchylné na podvody a stratégie daňových únikov, keď len podvody MTIC (podvody v rámci Spoločenstva založené na chýbajúcom obchodnom subjekte – tzv. kolotočové podvody) boli zodpovedné za straty príjmov z DPH vo výške približne 50 miliárd EUR v roku 2015;
- I. keďže korupcia ovplyvňuje všetky členské štáty, najmä vo forme organizovanej trestnej činnosti, a nielenže zafažuje hospodárstvo EÚ, ale oslabuje demokraciu a zásadu právneho štátu v celej Európe; keďže však presné údaje nie sú známe, pretože Komisia sa rozhodla, že nebude zverejňovať údaje v správe o protikorupčnej politike EÚ;
- J. keďže podvod je zámerné protiprávne konanie, ktoré je trestným činom, pričom nezrovnalosť znamená nedodržanie pravidiel;
- K. keďže výpadok príjmov z DPH predstavoval v roku 2015 približne 151,5 miliardy EUR a pohyboval sa v rozmedzí od menej ako 3,5 % až po viac ako 37,2 % v závislosti od posudzovanej krajiny;
- L. keďže až do vytvorenia Európskej prokuratúry (EPPO) a reformy Eurojustu bude OLAF jediným európskym orgánom špecializovaným na ochranu finančných záujmov EÚ; keďže v niekoľkých členských štátoch bude OLAF dokonca aj po zriadení Európskej prokuratúry jediným orgánom na ochranu finančných záujmov EÚ;

Odhaľovanie a oznamovanie nezrovnalostí

1. s uspokojením konštatuje, že celkový počet podvodných a nepodvodných nezrovnalostí oznámených v roku 2016 (19 080 prípadov) sa znížil o 15 % v porovnaní s rokom 2015 (22 349 prípadov) a ich hodnota klesla o 8 % (z 3,21 miliardy EUR v roku 2015 na 2,97 miliardy EUR v roku 2016);
2. berie na vedomie mierny pokles o 3,5 % v počte nezrovnalostí oznámených ako podvodné nezrovnalosti, čo poukazuje na klesajúci trend od roku 2014; dúfa, že zníženie dotknutých peňažných súm zo 6 37,6 milióna EUR v roku 2015 na 391 miliónov EUR v roku 2016 odráža skutočný pokles podvodov, a nie nedostatky v odhaľovaní podvodov;
3. poukazuje na to, že nie pri všetkých nezrovnalostiach ide o podvody a že treba jasne odlíšiť chyby, ku ktorým došlo;
4. zastáva názor, že spolupráca medzi Komisiou a členskými štátmi v oblasti odhaľovania podvodov nie je dostatočne účinná; preto naliehavo žiada, aby sa stanovili opatrenia s cieľom zabezpečiť užšiu, efektívnejšiu a účinnejšiu spoluprácu;
5. vyjadruje poľutovanie nad tým, že nie všetky členské štáty prijali vnútroštátne stratégie boja proti podvodom; vyzýva Komisiu, aby sa aktívne zúčastňovala na pomoci členským štátom pri vytváraní vnútroštátnych stratégií boja proti podvodom, najmä vzhľadom na skutočnosť, že spravujú približne 74 % rozpočtu EÚ;
6. opätovne vyzýva Komisiu, aby vytvorila jednotný systém zberu porovnateľných údajov o miere nezrovnalostí a prípadoch podvodov z členských štátov s cieľom zjednotiť postup podávania správ a zabezpečiť kvalitu a porovnateľnosť poskytovaných údajov;
7. vyjadruje znepokojenie nad pretrvávajúcimi rozdielmi medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o proces podávania správ, ktoré môžu spôsobiť nesprávne vnímanie účinnosti kontrol; vyzýva Komisiu, aby pokračovala vo svojom úsilí zameranom na pomoc členským štátom zvýšiť úroveň a kvalitu kontrol a vymieňať si najlepšie postupy v oblasti boja proti podvodom;

Smernica o ochrane finančných záujmov EÚ a nariadenie o Európskej prokuratúre ⁽⁸⁾

8. víta prijatie smernice o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy EÚ, prostredníctvom trestného práva, v ktorej sa stanovujú minimálne pravidlá týkajúce sa vymedzenia trestných činov a sankcií v oblasti podvodov, ktoré majú vplyv na finančné záujmy EÚ, čo zahŕňa cezhraničné podvody v oblasti DPH spôsobujúce celkové škody najmenej 10 miliónov EUR; pripomína však, že túto prahovú hodnotu posúdi Komisia do 6. júla 2022; víta skutočnosť, že rozsah pôsobnosti smernice o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy EÚ, prostredníctvom trestného práva zahŕňa podvody v oblasti DPH, čo je dôležité najmä pre zintenzívnenie boja proti cezhraničným podvodom v súvislosti s DPH; považuje smernicu za prvý krok k harmonizovanému európskemu trestnému právu, poznamenáva, že smernica poskytuje definíciu korupcie a definuje druhy podvodného správania, ktoré sa má považovať za trestný čin;

9. víta rozhodnutie 20 členských štátov pristúpiť k zriadeniu Európskej prokuratúry prostredníctvom posilnenej spolupráce; žiada o účinnú spoluprácu medzi úradom OLAF a Európskou prokuratúrou založenú na komplementárnosti, efektívnej výmene informácií a podpore činností Európskej prokuratúry zo strany úradu OLAF, a o predchádzanie zdvojeniu štruktúr, konfliktu pôsobnosti a právnym medzerám vznikajúcim v dôsledku nedostatku právomocí; vyjadruje však poľutovanie nad tým, že nie všetky členské štáty EÚ majú záujem zúčastniť sa na tejto iniciatíve, a zdôrazňuje dôležitosť zachovania rovnakej miery efektívnosti odhaľovania podvodov vo všetkých členských štátoch; vyzýva Komisiu, aby stimulovala dosiaľ váhajúce členské štáty, aby sa pripojili k Európskej prokuratúre;

10. vyzýva zúčastnené členské štáty a Komisiu, aby čo najskôr začali s prípravnými prácami na uvedenie Európskej prokuratúry do činnosti a aby priebežne úzko spolupracovali s Európskym parlamentom pri príslušných postupoch, najmä pokiaľ ide o vymenovanie hlavného prokurátora; vyzýva Komisiu, aby v súlade s článkom 20 nariadenia o zriadení Európskej prokuratúry čo najskôr určila dočasného organizačného riaditeľa Európskej prokuratúry; trvá na tom, že Európskej prokuratúre by sa mal prideliť dostatok personálu a zdrojov ešte pred oficiálnym začiatkom jej fungovania; opätovne zdôrazňuje, že Európska prokuratúra musí byť nezávislá;

11. žiada účinnú spoluprácu medzi členskými štátmi, Európskou prokuratúrou, úradom OLAF a agentúrou Eurojust; pripomína prebiehajúce rokovania o nariadení o Eurojuste; zdôrazňuje, že treba jasne vymedziť príslušné právomoci agentúry Eurojust, úradu OLAF a Európskej prokuratúry; zdôrazňuje, že na to, aby boj proti podvodom na úrovni EÚ mohol byť skutočne účinný, budú Európska prokuratúra, agentúra Eurojust a úrad OLAF musieť bezproblémovo spolupracovať z hľadiska politiky aj fungovania, aby sa predišlo akémukoľvek možnému prekryvaniu ich úloh; v tejto súvislosti pripomína, že pracovné dohody medzi tromi orgánmi v súlade s článkami 99 až 101 nariadenia Európskej prokuratúry by sa mali vypracovať a prijať čo najskôr; trvá na tom, že Európska prokuratúra by mala mať právo riešiť spory týkajúce sa právomocí vo veciach, ktoré sú relevantné pre plnenie jej úloh;

Príjmy – vlastné zdroje

12. je znepokojený stratami v dôsledku výpadku príjmov z DPH a podvodov v oblasti DPH na úrovni Spoločenstva, ktoré predstavovali 159,5 miliardy EUR v roku 2015;

13. víta prijatie krátkodobých opatrení na riešenie strát v oblasti DPH uvedených v akčnom pláne Komisie s názvom K jednotnému priestoru EÚ v oblasti DPH zo 7. apríla 2016; zdôrazňuje, že problémy súvisiace s cezhraničnými podvodmi v oblasti DPH si vyžadujú silné, koordinované a rýchle opatrenia; naliehavo žiada Komisiu o urýchlenie jej postupov s cieľom predložiť návrhy na vytvorenie konečného systému DPH, ako sa stanovuje v akčnom pláne, a tak zabrániť strate daňových príjmov v EÚ a v členských štátoch;

14. vyjadruje poľutovanie nad tým, že napriek tomu, že celkový počet podvodných a nepodvodných prípadov týkajúcich sa tradičných vlastných zdrojov (TVZ) sa znížil z 5 514 v roku 2015 na 4 647 v roku 2016, dotknutá celková suma sa zvýšila zo 445 miliónov EUR na 537 miliónov EUR a bola o 13 % vyššia ako priemer za obdobie rokov 2012 – 2016;

15. s veľkým znepokojením konštatuje, že pašovanie tabakových výrobkov do EÚ sa v posledných rokoch zintenzívnilo, pričom podľa odhadov predstavuje ročnú stratu verejných príjmov do rozpočtov EÚ a členských štátov vo výške 10 miliárd EUR, a zároveň je významným zdrojom financovania organizovanej trestnej činnosti vrátane terorizmu; domnieva sa, že je potrebné, aby členské štáty zintenzívnili svoje úsilie v boji proti týmto nezákonným aktivitám napríklad zlepšením postupov pre spoluprácu a výmenu informácií medzi členskými štátmi;

⁽⁸⁾ Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1).

Štvrtok 3. mája 2018

16. berie na vedomie výsledky 12 spoločných colných operácií vykonaných úradom OLAF a členskými štátmi v spolupráci s rôznymi útvarmi tretích krajín a WCO, vďaka ktorým sa podarilo predovšetkým zaistiť 11 miliónov kusov cigariet, 2 87 000 cigár, 250 ton iných tabakových výrobkov, 8 ton marihuany a 400 kg kokaínu;
17. konštatuje, že colné kontroly vykonávané v čase colného odbavovania tovaru a inšpekcie útvarmi pre boj proti podvodom boli najúspešnejšími metódami na odhaľovanie prípadov podvodov na strane príjmov rozpočtu EÚ;
18. vyjadruje znepokojenie nad colnými kontrolami a s nimi súvisiacim výberom daní, ktoré predstavujú vlastný zdroj rozpočtu EÚ; pripomína, že colné orgány členských štátov sú zodpovedné za vykonávanie kontrol, aby zistili, či dovozovia dodržiavajú pravidlá o sadzbách a dovoze;
19. vyjadruje poľutovanie nad rozdielnosťou colných kontrol v EÚ a nad podvodmi vo vysokých sumách, ktoré majú vplyv na systém výberu vlastných zdrojov; vyzýva Komisiu, aby posilnila spoločnú politiku v oblasti colných kontrol zabezpečením skutočnej harmonizácie s cieľom zlepšiť výber tradičných vlastných zdrojov a zaručiť bezpečnosť a hospodárske záujmy EÚ, s osobitným zreteľom na úsilie zamerané na boj proti obchodu s nezákonným a falšovaným tovarom;
20. vyjadruje poľutovanie nad tým, že od roku 2013 do roku 2016 bol dovoz odevov a obuvi z Číny podhodnotený pri vstupe do niekoľkých krajín Európy, najmä v prípade Spojeného kráľovstva;
21. pripomína, že úrad OLAF odporučil Komisii vymáhať od vlády Spojeného kráľovstva stratu na príjmoch v sume 1,987 miliardy EUR, ktorú by za normálnych okolností musela vrátiť do rozpočtu EÚ;
22. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že Komisia nie je schopná vyrátať celkovú výšku vymožených prostriedkov, ktoré vznikli na základe odporúčania úradu OLAF na vymáhanie; naliehavo žiada Komisiu, aby každoročne informovala o výške vlastných zdrojov EÚ vymožených na základe odporúčaní úradu OLAF, aby zaviedla systém umožňujúci výpočet celkových súm, aby oznamovala sumy, ktoré ešte majú byť vymožené a aby zverejnila podrobnosti spolupráce s odporúčaním a skutočne vymoženými sumami vo výročných správach úradu OLAF;
23. domnieva sa, že Komisia by mala poskytovať ročné údaje o rozdieloch medzi predpokladanou DPH a colnými príjmami a tými, ktoré boli skutočne vybrané;

Výdavky

24. vyjadruje poľutovanie nad tým, že nepodvodné nezrovnalosti patriace pod priame výdavky vzrástli o 16 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom, na rozdiel od všetkých ostatných rozpočtových oblastí, ktoré v tomto ohľade zaznamenali pokles;
25. vyjadruje poľutovanie nad tým, že ide už o štvrtý rok, keď sa v rámci priameho hospodárenia nezrovnalosti oznámené ako podvodné nezrovnalosti zvýšili, čo sa týka počtu (16 prípadov v roku 2015 a 49 prípadov v roku 2016), ako aj dotknutej sumy (0,78 milióna EUR v roku 2015 a 6,25 milióna EUR v roku 2016); vyzýva Komisiu, aby do konca roka 2018 predložila konkrétny plán na obmedzovanie podvodov v tejto oblasti;
26. konštatuje, že hoci sa počet oznámených podvodných a nepodvodných nezrovnalostí týkajúcich sa Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) znížil z 3 250 prípadov v roku 2015 na 2 676 prípadov v roku 2016, je stále dvakrát vyšší než v roku 2012, zároveň však chce zdôrazniť, že predmetné sumy boli v roku 2016 iba o 8 % vyššie než v roku 2012; konštatuje, že aj napriek tomu, že medzi rokmi 2015 a 2016 sa celkový počet podvodných a nepodvodných nezrovnalostí súvisiacich s týmto fondom znížil o 16 %, počet podvodných nezrovnalostí stúpol o 17 %, víta však skutočnosť, že finančné sumy v rámci podvodných nezrovnalostí klesli o viac ako 50 %; takisto berie na vedomie, že podvodné nezrovnalosti v EPFRV za posledných päť rokov predstavujú približne 0,5 % platieb;
27. konštatuje, že počet 8 497 podvodných a nepodvodných nezrovnalostí súvisiacich s politikou súdržnosti a rybárstvom v roku 2016 bol o 22 % nižší ako v roku 2015, stále je však o 25 % vyšší ako priemer za posledných päť rokov; konštatuje tiež, že finančné sumy ovplyvnené nezrovnalosťami boli o 5 % nižšie ako v roku 2015; berie na vedomie skutočnosť, že v programovom období 2007 – 2013 bolo 0,42 % viazaných rozpočtových prostriedkov ovplyvnených podvodom a 2,08 % nepodvodnými nezrovnalosťami;

Štvrtok 3. mája 2018

28. konštatuje, že finančné sumy týkajúce sa nezrovnalostí oznámených ako podvodné nezrovnalosti v oblasti politiky súdržnosti a rybníctva klesli takmer o 50 % zo 469 miliónov EUR v roku 2015 na 235 miliónov EUR v roku 2016;
29. so znepokojením konštatuje, že finančné sumy súvisiace s nezrovnalosťami Kohézneho fondu v programovom období 2007 – 2013 naďalej rástli (z 277 miliónov EUR v roku 2015 na 480 miliónov EUR v roku 2016), na rozdiel od situácie s inými fondami (EFRR, ESF a EFF), v prípade ktorých sú tieto sumy stabilné, či dokonca klesajú;
30. vyjadruje počudovanie nad tým, že v prípade takmer tretiny nezrovnalostí oznámených ako podvodné nezrovnalosti v roku 2016 v oblasti politiky súdržnosti neboli poskytnuté žiadne informácie o príslušnej prioritnej oblasti, čo znemožňuje porovnanie s predchádzajúcimi rokmi; žiada Komisiu a členské štáty o nápravu tejto skutočnosti;
31. vyjadruje znepokojenie nad kontrolami súvisiacimi s finančnými nástrojmi, ktoré spravujú sprostredkovatelia a nedostatkami odhalenými pri overovaní sídiel príjemcov; zdôrazňuje, že je potrebné podmieniť uhrádzanie priamych a nepriamych úverov zverením daňových a účtovných údajov za každú krajinu a sprístupnením informácií týkajúcich sa skutočného vlastníctva zo strany príjemcov a finančných sprostredkovateľov zapojených do operácií financovania;
32. očakáva, že zjednodušenie administratívnych pravidiel plánované v spoločných ustanoveniach na obdobie rokov 2014 – 2020 umožní znížiť počet nepodvodných nezrovnalostí, identifikovať podvody a zabezpečiť príjmom lepší prístup k finančným prostriedkom EÚ;
33. berie na vedomie pretrvávajúci trend znižovania počtu oznámených nezrovnalostí týkajúcich sa predvstupovej pomoci (AAP), ktorý je spôsobený postupným ukončovaním programov predvstupovej pomoci; na druhej strane konštatuje, že Turecko je krajinou s najvyšším počtom nezrovnalostí (podvodných aj nepodvodných), ktoré predstavujú viac ako 50 % oznámených prípadov;
34. so záujmom očakáva výsledky dosiahnuté v rámci systému včasného odhaľovania rizika a vylúčenia (EDES), ktorý Komisia využíva od 1. januára 2016;
35. podporuje užšiu spoluprácu medzi členskými štátmi pri výmene informácií; upozorňuje, že mnohé členské štáty nemajú konkrétne zákony týkajúce sa boja proti organizovanému zločinu, hoci zapojenie organizovaného zločinu do cezhraničných činností a odvetví ovplyvňujúcich finančné záujmy EÚ, ako je pašovanie alebo falšovanie a pozmeňovanie meny, stále rastie; považuje za nevyhnutné, aby členské štáty používali účinné prostriedky na boj proti stále výraznejšej internacionalizácii podvodov, a vyzýva Komisiu, aby zaviedla spoločné normy pre opatrenia na pomoc v boji proti podvodom;

Verejné obstarávanie

36. pripomína, že verejné obstarávanie bolo jedným z hlavných zdrojov chýb v minulom programovom období, a konštatuje, že úroveň nezrovnalostí spôsobených nedodržiavaním pravidiel verejného obstarávania je aj naďalej vysoká; opakovane vyzýva Komisiu, aby vypracovala databázu nezrovnalostí, ktorá dokáže poskytnúť základ pre komplexnú a účelnú analýzu frekvencie, závažnosti a príčin chýb vo verejnom obstarávaní; vyzýva príslušné orgány členských štátov, aby vyvinuli a analyzovali svoje vlastné databázy nezrovnalostí vrátane nezrovnalostí, ktoré vznikajú pri verejnom obstarávaní, a aby spolupracovali s Komisiou tak, že poskytnú uvedené informácie spôsobom a v časovom horizonte, ktorý jej uľahčí prácu; vyzýva Komisiu, aby monitorovala a hodnotila transpozíciu smerníc 2014/24/EÚ a 2014/25/EÚ o verejnom obstarávaní do vnútroštátnych právnych predpisov čo najskôr;
37. opätovne vyzýva Komisiu a členské štáty, aby konali v súlade s ustanoveniami stanovujúcimi podmienky *ex ante* v politike súdržnosti, a to najmä v oblasti verejného obstarávania; vyzýva členské štáty, aby zvýšili svoje úsilie v oblastiach, ktoré boli zdôraznené vo výročnej správe Komisie, najmä pokiaľ ide o verejné obstarávanie, finančné trestné činy, konflikty záujmov, korupciu, oznamovanie protispoločenskej činnosti a definíciu podvodu;

Zistené problémy a potrebné opatrenia

Lepšie kontroly

38. naliehavo žiada Komisiu a členské štáty, aby prijali ráznejšie opatrenia na boj proti podvodným nezrovnalostiam; domnieva sa, že nepodvodné nezrovnalosti by sa mali odstrániť administratívnymi opatreniami, a to najmä transparentnejšími a jednoduchšími požiadavkami;

Štvrtok 3. mája 2018

39. zdôrazňuje, že systém umožňujúci orgánom výmenu informácií by umožnil krížovú kontrolu účtovných záznamov v prípade transakcií medzi dvoma alebo viacerými členskými štátmi, aby sa zabránilo cezhraničným podvodom v oblasti štrukturálnych fondov a investícií, a tým by zabezpečil prierezový a komplexný prístup k ochrane finančných záujmov členských štátov; opakuje svoju žiadosť Komisii, aby predložila legislatívny návrh o vzájomnej administratívnej pomoci v tých oblastiach európskeho financovania, ktoré nie sú upravené osobitným ustanovením;

40. podporuje program Hercule III, ktorý je dobrým príkladom prístupu „čo najlepšie využiť každé euro“; vyzdvihuje význam tohto programu a jeho prínos k posilneniu kapacít colných orgánov na boj proti organizovanej cezhraničnej trestnej činnosti a predchádzanie dovozu falšovaných a pašovaných výrobkov do členských štátov;

41. víta nezávislé hodnotenie v polovici trvania programu Hercule III, ktoré bolo predložené Európskemu parlamentu a Rade 11. januára 2018;

42. vyjadruje znepokojenie nad nárastom počtu podvodov súvisiacich s DPH, najmä tzv. kolotočových podvodov; berie na vedomie Komisiou predložený návrh smernice Rady, ktorý by za určitých prísnych podmienok umožňoval použitie všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti členskými štátmi; berie na vedomie návrh Komisie týkajúci sa balíka opatrení zameraných na zjednodušenie DPH a na zníženie nákladov na dodržiavanie predpisov pre MSP, ktorého cieľom je vytvoriť priaznivé prostredie pre rast MSP a pre cezhraničný obchod; vyzýva Komisiu, aby poskytla komplexné, dlhodobé a celoeurópske riešenie problému podvodov v oblasti DPH; vyzýva všetky členské štáty, aby sa zapájali do všetkých oblastí činnosti systému Eurofisc, a uľahčili tak výmenu informácií, a tiež aby koordinovali politiky s cieľom prispievať k boju proti tomuto druhu podvodov, ktorý ovplyvňuje rozpočet EÚ a štátne rozpočty;

43. žiada Komisiu, aby uverejnila výročnú verejnú správu o využívaní finančných prostriedkov EÚ a o peňažných prevodoch Európskej investičnej banky (EIB) a Európskej banky pre obnovu a rozvoj (EBOR) do štruktúr v daňových rajoch vrátane počtu a povahy zablokovaných projektov, vysvetlení o dôvodoch vedúcich k zablokovaniu projektov a nadväzujúcich opatrení, ktoré boli prijaté na zabezpečenie toho, aby žiadne finančné prostriedky EÚ priamo alebo nepriamo neprispievali k poškodzovaniu finančných záujmov EÚ;

44. poukazuje na to, že úplná transparentnosť pri účtovaní výdavkov má zásadný význam, najmä pokiaľ ide o práce na infraštruktúre financované priamo prostredníctvom fondov alebo finančných nástrojov EÚ; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby mali občania EÚ úplný prístup k informáciám o spolufinancovaných projektoch;

Prevenencia

45. domnieva sa, že preventívne opatrenia sú veľmi dôležité na zníženie miery podvodov v súvislosti s vynakladaním finančných prostriedkov EÚ;

46. víta preventívne opatrenia Komisie a úradu OLAF a žiada o posilnenie vykonávania systému včasného odhaľovania rizika a vylúčenia a informačného systému pre boj proti podvodom a o dokončenie vnútroštátnych stratégií boja proti podvodom;

47. vyzýva Komisiu, aby pokračovala v zjednodušovaní nariadenia o rozpočtových pravidlách a všetkých ostatných administratívnych pravidlách; vyzýva Komisiu, aby dôkladne posúdila jasnosť a pridanú hodnotu finančných pokynov operačných programov členských štátov;

48. vyzýva Komisiu, aby vypracovala rámec pre digitalizáciu všetkých postupov v rámci vykonávania politik EÚ (výzvy na predkladanie návrhov, žiadosti, hodnotenie, vykonávanie, platby), ktorý majú uplatňovať všetky členské štáty;

49. domnieva sa, že transparentnosť je dôležitým nástrojom v boji proti podvodom; vyzýva Komisiu, aby vypracovala rámec, ktorý by členské štáty používali na zverejňovanie všetkých krokov v rámci vykonávania projektov financovaných z európskych zdrojov, vrátane platieb;

Štvrtok 3. mája 2018

Oznamovatelia

50. vyzdvihuje dôležitú úlohu oznamovateľov pri predchádzaní podvodom, ako aj pri odhaľovaní a nahlasovaní podvodov, a potrebu chrániť ich; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili minimálnu úroveň ochrany oznamovateľov v rámci EÚ;

51. pripomína svoje uznesenia zo 14. februára 2017 a z 24. októbra 2017 ⁽⁹⁾ o ochrane oznamovateľov a naliehavo vyzýva členské štáty a Komisiu, aby urýchlene vykonali odporúčania, ktoré obsahujú;

52. opakuje svoju výzvu Komisii, aby čo najskôr predložila horizontálny legislatívny návrh na ochranu oznamovateľov, najmä s cieľom účinnejšie predchádzať podvodom poškodzujúcim finančné záujmy EÚ a bojovať proti nim;

53. berie na vedomie otvorené verejné konzultácie, ktoré Komisia uskutočnila od marca do mája 2017 s cieľom zhromaždiť názory na otázku ochrany oznamovateľov na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ; očakáva plánovanú iniciatívu Komisie na posilnenie ochrany oznamovateľov v EÚ v nadchádzajúcich mesiacoch; pripomína svoje uznesenie zo 14. februára 2017 o úlohe oznamovateľov v ochrane finančných záujmov EÚ;

54. nabáda Komisiu aj členské štáty na prijatie opatrení na ochranu dôvernosti zdrojov informácií s cieľom predchádzať všetkým diskriminačným opatreniam alebo hrozbám;

Boj proti korupcii

55. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia už necíti potrebu uverejňovať správu o boji proti korupcii, čo negatívne ovplyvnilo posúdenie rozsahu korupcie; pripomína svoje odporúčanie Rade a Komisii z 13. decembra 2017 v nadväznosti na vyšetrovanie vo veci prania špinavých peňazí, vyhýbania sa daňovým povinnostiam a daňových únikov ⁽¹⁰⁾, v ktorom konštatoval, že protikorupčné monitorovanie zo strany Komisie bude pokračovať prostredníctvom procesu európskeho semestra; zastáva názor, že boj proti korupcii by mohli zatieniť iné hospodárske a finančné záležitosti v tomto procese; ďalej vyzýva Komisiu, aby išla príkladom, obnovila uverejňovanie tejto správy a zaviazala sa vykonávať oveľa dôveryhodnejšiu a komplexnejšiu stratégiu v oblasti boja proti korupcii; poukazuje na to, že boj proti korupcii je vecou policajnej a justičnej spolupráce, čo je politická oblasť, v ktorej je Európsky parlament spoluzákonodarcom a má plné kontrolné právomoci;

56. zdôrazňuje, že korupcia je obrovskou výzvou pre EÚ a členské štáty a že bez účinných protiopatrení korupcia podrýva hospodársku výkonnosť, právny štát a dôveryhodnosť demokratických inštitúcií a dôveru v nich v rámci EÚ; pripomína svoje uznesenie z 25. októbra 2016 s odporúčaniami pre Komisiu o zriadení mechanizmu EÚ pre demokraciu, právny štát a základné práva ⁽¹¹⁾, v ktorom vyzýva najmä na vypracovanie výročnej správy o demokracii, právnom štáte a základných právach („európska správa o demokracii, právnom štáte a základných právach“) s odporúčaniami pre jednotlivé krajiny vrátane osobitného zamerania na korupciu;

57. vyjadruje poľutovanie nad tým, že nová smernica o verejnom obstarávaní doposiaľ nevedla k žiadnemu viditeľnému zlepšeniu odhaľovania úrovne korupcie v EÚ, a vyzýva Komisiu, aby poskytla účinné nástroje na zlepšenie transparentnosti postupov verejného obstarávania a zadávania zákaziek subdodávateľom;

58. vyzýva členské štáty, aby v plnom rozsahu vykonali smernicu EÚ o boji proti praniu špinavých peňazí so zavedením verejného registra skutočného vlastníctva spoločností a trustov;

59. dôrazne opakuje svoju výzvu Komisii, aby vypracovala systém prísnych ukazovateľov a jednoducho uplatniteľných jednotných kritérií založených na požiadavkách stanovených v Štokholmskom programe na meranie úrovne korupcie v členských štátoch a vyhodnotenie protikorupčných politík členských štátov; vyzýva Komisiu, aby vypracovala index korupcie na vytvorenie rebríčka členských štátov; domnieva sa, že index korupcie by mohol predstavovať pevný základ, prostredníctvom ktorého by Komisia mohla stanoviť mechanizmy kontroly pre jednotlivé krajiny v rámci kontroly vynakladania prostriedkov EÚ;

⁽⁹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2017)0402.

⁽¹⁰⁾ Prijaté texty, P8_TA(2017)0491.

⁽¹¹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2016)0409.

Štvrtok 3. mája 2018

60. opätovne zdôrazňuje, že prevencia by mala zahŕňať sústavné vzdelávanie a podporu pracovníkov zodpovedných za správu a kontrolu finančných prostriedkov v rámci príslušných orgánov, ako aj výmenu informácií a osvedčených postupov medzi členskými štátmi; upozorňuje na rozhodujúcu úlohu miestnych a regionálnych orgánov a zainteresovaných strán v boj proti podvodom;

61. pripomína, že Komisia nemá prístup k informáciám, ktoré si vymieňajú členské štáty s cieľom predchádzať podvodom MTIC, bežne nazývaným „kolotočovým“ podvodom, a bojovať proti nim; domnieva sa, že Komisia by mala mať prístup do siete Eurofisc s cieľom lepšie riadiť, hodnotiť a zlepšovať výmenu údajov medzi členskými štátmi; vyzýva všetky členské štáty, aby sa zapájali do všetkých oblastí činnosti siete Eurofisc s cieľom uľahčiť a urýchliť výmenu informácií s justičnými orgánmi a orgánmi presadzovania práva, ako je Europol a OLAF, ako odporúča Dvor audítorov; vyzýva členské štáty a Radu, aby poskytla Komisii prístup k týmto údajom s cieľom podporiť spoluprácu, posilniť spoľahlivosť údajov a bojovať proti cezhraničnej trestnej činnosti;

Investigatívna žurnalistika

62. zastáva názor, že investigatívna žurnalistika zohráva kľúčovú úlohu pri zlepšovaní úrovne transparentnosti potrebnej v EÚ a v členských štátoch a že by mala byť podnecovaná a podporovaná právnymi prostriedkami v členských štátoch, ako aj v rámci EÚ;

Tabak

63. poukazuje na rozhodnutie Komisie nepredĺžiť platnosť dohody so spoločnosťou PMI, ktorej platnosť sa skončila 9. júla 2016; pripomína, že 9. marca 2016 požiadal Komisiu⁽¹²⁾, aby neobnovila, nepredĺžila, ani nanovo nevyjedнала dohodu so spoločnosťou PMI po skončení jej platnosti; domnieva sa, že aj ďalšie tri dohody (BAT, JTI a ITL) by sa mali ukončiť s účinnosťou od 20. mája 2019; vyzýva Komisiu, aby do konca roka 2018 predložila správu o uskutočniteľnosti zastavenia troch zostávajúcich dohôd;

64. naliehavo žiada Komisiu, aby na úrovni EÚ prijala všetky potrebné opatrenia na sledovanie a vyhľadávanie tabakových výrobkov spoločnosti PMI a aby v prípade nezákonného zadržania výrobkov tohto výrobcu vykonala právne kroky, kým nebudú v plnej miere vymáhateľné všetky ustanovenia smernice o tabakových výrobkoch, aby sa preklenula regulačná medzera medzi skončením platnosti dohody s PMI a nadobudnutím účinnosti smernice o tabakových výrobkoch a protokolu k Rámcovému dohovoru o kontrole tabaku (RDKT);

65. víta skutočnosť, že Komisia podporuje včasnú ratifikáciu Protokolu WHO na odstránenie nezákonného obchodu s tabakovými výrobkami, prvý multilaterálny právny nástroj, ktorý rieši problém pašovania tabaku komplexne a na celosvetovej úrovni;

66. pripomína, že do dnešného dňa ratifikovalo Protokol WHO na odstránenie nezákonného obchodu s tabakovými výrobkami 32 zmluvných strán, z ktorých je iba osem členských štátov EÚ a EÚ ako celok; naliehavo vyzýva 10 členských štátov (Belgicko, Dánsko, Nemecko, Fínsko, Grécko, Írsko, Holandsko, Slovinsko, Švédsko a Spojené kráľovstvo) a Nórsko, ktoré podpísali, ale ešte neratifikovali Protokol na odstránenie nezákonného obchodu s tabakovými výrobkami, aby tak urobili;

67. dúfa, že Komisia čoskoro predloží konečnú verziu správy o pokroku, ktorá má nadviazať na jej oznámenie z roku 2013 s názvom Posilnenie boja proti pašovaniu cigariet a iným formám nezákonného obchodu s tabakovými výrobkami – Komplexná stratégia EÚ (COM(2013)0324) a ktorú oznámila na rok 2018;

68. víta skutočnosť, že odkedy bolo laboratórium EÚ pre kontrolu tabaku v Spoločnom výskumnom centre (JRC) v Geeli (Belgicko) uvedené do prevádzky v apríli 2016, je schopné určovať chemický profil a charakteristické znaky zaisteného tabaku, čo umožňuje posúdenie jeho pravosti;

Vyšetrovania a úloha úradu OLAF

69. konštatuje, že členské štáty vykonali doposiaľ len vo veľmi obmedzenej miere súdne odporúčania úradu OLAF; zastáva názor, že takáto situácia je neprijateľná, a vyzýva Komisiu, aby zabezpečila plné vykonávanie odporúčaní úradu OLAF v členských štátoch;

(12) Uznesenie z 9. marca 2016 o dohode o tabaku (dohoda so spoločnosťou Philip Morris International) (Ú. v. EÚ C 50, 9.2.2018, s. 35).

Štvrtok 3. mája 2018

70. vyjadruje poľutovanie nad tým, že napriek mnohým odporúčaniam a vyšetrovaniam úradu OLAF dosahuje miera stíhania v členských štátoch len 30 % a súdne orgány niektorých členských štátov nepovažujú odporúčania úradu OLAF týkajúce sa nesprávneho použitia finančných prostriedkov EÚ za prioritné, a dokonca ani úrad OLAF riadne nedodríava svoje odporúčania; vyzýva Komisiu, aby stanovila pravidlá týkajúce sa opatrení nadväzujúcich na odporúčania úradu OLAF;

71. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že približne 50 % prípadov úradu OLAF vnútroštátne súdne orgány zamietajú; vyzýva členské štáty, Komisiu a úrad OLAF, aby stanovili podmienky prípustnosti dôkazov, ktoré poskytol OLAF; vyzýva úrad OLAF, aby zlepšil kvalitu svojich záverečných správ s cieľom zvýšiť ich užitočnosť pre vnútroštátne orgány;

72. vyzýva úrad OLAF, aby uplatňoval realickejší prístup týkajúci sa odporúčaní v súvislosti s vymáhaním a zároveň aby informoval o skutočne vymožených sumách;

73. pripomína, že nariadenie o úrade OLAF stavia generálneho riaditeľa na dôležitú pozíciu v rámci postupov vybavovania sťažností v súvislosti s vyšetrovaniami; pripomína, že priama účasť generálneho riaditeľa na vyšetrovaniach úradu OLAF oslabuje jeho úlohu, a tým aj príslušné nariadenie;

74. žiada Komisiu, aby pri revízii nariadenia (EÚ, Euratom) č. 883/2013 vytvorila správnu rovnováhu právomocí medzi EPPO a úradom OLAF, posilnila procesné záruky, objasnila a posilnila vyšetrovacie právomoci úradu OLAF, zaviedla určitú úroveň transparentnosti odporúčaní a správ úradu OLAF a objasnila pravidlá pre úrad OLAF a jeho dozorný výbor, ktoré sa týkajú spolupráce a prístupu k údajom;

o

o o

75. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, Súdnemu dvoru Európskej únie, Európskemu dvoru audítorov, Európskemu úradu pre boj proti podvodom a dozornému výboru úradu OLAF.
